

Otvoreno pismo Visokog predstavnika građanima Bosne i Hercegovine

Prije godinu dana imao sam čast i privilegiju da preuzmem funkciju Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu. Tijekom tih godinu dana postigli smo mnogo; ali pred nama je još mnogo toga što treba uraditi.

Kada sam počeo raditi ovaj posao, rekao sam da će moji prioriteti biti pravda i posao. Te oblasti su još uvijek moji prioriteti, jer znam da su i za vas najbitniji, a sve što sam vidio i čuo tijekom proteklih godinu dana potvrdilo je moj stav.

Promjene su često vrlo teške. Ponekad je ovdje u BiH teško vidjeti rezultate dok se čovjek bori sa svakodnevnim problemima, koji su često vrlo teški. Međutim, polako ali sigurno ostvarujemo napredak, istinski napredak.

Tijekom proteklih godinu dana uspostavili smo različita sredstva za borbu protiv kriminala. Sud Bosne i Hercegovine bi uskoro trebao početi s radom na svom prvom predmetu – riječ je o najvećem slučaju trgovine ljudima i prostitucije koji se ikad našao pred sudom u ovoj zemlji.

Uvodimo red i na političkoj sceni. Drastično smo smanjili imunitet političara i zahtijevali od njih da preuzmu političku odgovornost kad stvari krenu pogrešnim tijekom.

Ali u ovoj zemlji politika, korupcija i kriminal još uvijek su isuviše tijesno povezani, i te veze moramo prekinuti.

Počeli smo razotkrivati slučajeve korupcije velikih razmjera u našim javnim poduzećima.

Još uvijek nismo oslobodili BiH od ratnih zločinaca koji bacaju sjenu na ovu predivnu zemlju. Ali smo nedavno proširili front za borbu protiv onih koji pomažu i financiraju ratne zločince, zamrzavanjem njihovih sredstava i spriječavanjem njihovog odlaska u Europu.

Ali što je s gospodarstvom, s upošljavanjem?

Sve što radimo na uspostavi pravne države će, dugoročno gledano, pomoći da se u ovu zemlju privuku ulaganja i nova radna mjesta.

Već sada je BiH bolje mjesto za poslovanje nego što je bila prije godinu dana, zahvaljujući reformama koje su provedene u posljednjih godinu dana. Uzmimo za primjer rad takozvanog "Buldožer povjerenstva". Sastavljena od najuspješnijih bosanskohercegovačkih gospodarstvenika, ovo je Povjerenstvo preradilo 50 zakona i propisa koji su gušili inicijative i potiskivali smisao za poslovanje, i time učinila BiH boljim mjestom za ulaganja i stvorila pogodnije okruženje za otvaranje novih radnih mjesta..

U međuvremenu, uređujemo i pojednostavljujemo porezni sustav, s ciljem suzbijanja raširenih utaja i nenamjenskog trošenja sredstava uspostavom jedinstvenog sustava carina i poreza na dodanu vrijednost. To će biti ogroman korak naprijed. Time će se omogućiti da više novca dođe tamo gdje treba – dakle, u javne usluge za vas, umjesto da ide u džepove kriminalaca.

Uspostavili smo odgovarajuću središnju vladu s premijerom na čelu, kao u svakoj normalnoj demokratskoj zemlji u Europi.

I konačno smo počeli raščišćavati nered u našim oružanim snagama i obavještajnim službama, nakon afere oko izvoza naoružanja u Irak te špijunske afere. Svima je jasno da je nužna reforma sustava sigurnosti u BiH. Sada će se do nje i doći.

Dakle, pokrenuli smo proces. Ali samo pokrenuli. Pred nama je

dug put i moramo ubrzati korak.

Ova zemlja mora dati svoj doprinos u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije u regiji.

Moramo ubrzati proces ekonomske reforme. Privatizacija i suvremeni stečajni sudovi od ključnog su značaja za oslobađanje naših resursa i otvaranje BiH za ulaganja. Bojim se da nam predstoji težak period prije nego što dođe do poboljšanja. Ali nemamo izbora. Nema lakog načina da se provedu reforme, kao što smo vidjeli na primjerima Mađarske, Poljske i drugih zemalja.

Premijer Terzić je postavio za cilj da BiH do 2009. godine postane članica Europske unije. To je veoma ambiciozan cilj. Moguće ga je ostvariti, ali samo ukoliko budemo provodili reforme i to veoma brzim tempom. Sve zemlje u ovoj regiji jednoga će se dana priključiti Europi. Ali zemlje koje budu najbrže provodile reforme, najbrže će se naći u Europi. A mi već rizikujemo da zaostanemo za drugima.

Da budem u potpunosti jasan – jer čini se da neki od bosanskohercegovačkih čelnika ne govore jasno kad govore o ovoj temi. Dugujem vam istinu, čak i kada je ta istina teška. Dakle evo kako stvari stoje.

Europski čelnici nam neće otvoriti vrata iz pukog milosrđa. Ukoliko ne provedemo reforme i ne dosegneмо europske standarde, ostat ćemo izvan okvira Europe i ostat ćemo siromašni. Sasvim jednostavno.

Dani milosrđa su prošli. Sada je budućnost BiH u njenim rukama. Ukoliko to ne učinimo sami, nitko drugo to neće učiniti umjesto nas.

Poruka iz Brisela je jasna. Ubuduće nema poklona. Europa će nam pomoći – možda će se njena pomoć čak i povećati. Ali tek nakon što provedemo reforme, a ne prije toga.

Možete računati na to da ću se potruditi da s Europom postignem najbolji aranžman, ali to mogu uraditi samo ukoliko prije toga vaše vlade učine svoj dio posla.

Možete računati na to da ću raditi na postizanju tog cilja, zajedno s ljudima koje vi izaberete da vode ovu zemlju. A možete računati i na to da ću poduzeti mjere ukoliko ti ljudi ne budu poštivali europske standarde ili ukoliko iznevjere vaša očekivanja.

Ja sam praktičan čovjek. A politika je, po mom mišljenju, praktičan posao. Politika je utvrđivanje problema i njihovo rješavanje. A to je i krajnji cilj procesa reformi – izgraditi bolji život za vas i vašu djecu.

Iz tog razloga pokušavam što češće boraviti van Sarajeva kako bih upoznao što više ljudi i čuo šta imaju reći građani ove zemlje. Ja sam u posljednjih godinu dana putovao po cijeloj BiH i razgovarao sam s tisućama ljudi iz svih zajednica. Bio sam sa ženama iz Srebrenice, izbjeglicama iz Banja Luke, povratnicima u Bugojno.

Gdje god sam išao vidio sam istu stvar: bez obzira na težinu situacije, bez obzira na ozbiljnost problema koje imaju, građani nastavljaju živjeti, grade svoje kuće, osnivaju tvrtke, podižu djecu, okrenuti ka budućnosti.

Zbog toga sam i dalje optimista kada je riječ o Bosni i Hercegovini. Ovo je izuzetna zemlja sa talentiranim i odlučnim ljudima.

Zajedno smo postigli napredak tijekom proteklih godinu dana.

Ali u godini koja je pred nama moramo još dalje i brže.